

Oplæg til HK konferencen d. 24. – 25. september 2009 i Fåborg

Jeg vil starte med kort at præsentere mig selv. Jeg hedder Maria Bagge Nielsen, jeg er 36 år, gift og har to børn på hhv. 9 og 11 år. Jeg har siden 1999 været ansat på Tårnby Kommunebiblioteker, hvor jeg arbejder i Ekspedition og Logistik. Jeg har været biblioteksassistent siden 2004.

Jeg skal fortælle jer lidt om mit eventyr med diplomuddannelsen. Et eventyr, der startede for knap 2 år siden i selv samme lokale. Jeg havde godt læst om at der ville komme en diplomuddannelse for biblioteksassistenterne og synes, at det lød rigtig spændende. Jeg havde længe tænkt hver gang jeg bladrede kursuskatalogerne igennem for hhv. biblioteksskolen og centralbiblioteket, at det var ærgerligt at der ikke fandtes ret mange faglige kurser for biblioteksassistenterne. Det var som om, at når man var blevet biblioteksassistent, så kunne man ikke udvikle sig mere rent fagligt – så var der kun mulighed for personlig udvikling. Derfor var jeg meget positivt indstillet overfor denne nye diplomuddannelse. Jeg havde dog inden jeg tog af sted på HK konferencen i 2007 besluttet mig for, at jeg ville vente lidt med at søge uddannelsen, så jeg ikke var blandt det første hold, men kunne tage uddannelsen senere, når alle begyndervanskelighederne var ryddet af vejen. Sådan skulle det dog ikke gå. På konferencen fortalte Christine Nordentoft om uddannelsen og jeg kunne mærke på mig selv, at jeg fik mere og mere lyst til at gå i gang nu. Derudover synes min leder, at det ville være en god idé – ikke mindst for at bakke op om uddannelsen. Da jeg kom tilbage på arbejde om mandagen gik jeg derfor i gang med at skrive min ansøgning, og i midten af december fik jeg besked om at jeg var optaget på ”Diplomuddannelsen i informationsøgning og vidensorganiserede systemer”.

Det var med en anelse ondt i maven, at jeg mødte op d. 7. februar 2008 på biblioteksskolen. Jeg kendte ikke rigtig nogle af de øvrige på holdet, der var dog et par stykker jeg havde set før bl.a. til HK konferencen, men det var stort set lutter nye ansigter. Efter den første skole dag sluttede vi med at gå ud at spise alle sammen – og inden længe følte det som vi havde kendt hinanden i flere år. Det hjælper også på det at vi har den fælles referenceramme, der hedder bibliotek, så selvom vi kommer fra vidt forskellige biblioteker kan vi alligevel nikke genkendende til hinandens erfaringer.

Første modul hed ”samfundsvidenskabelig teori- og metode”. Dette modul handlede om hvordan man laver en brugerundersøgelse og et interview, hvornår er det smart at bruge den ene metode og hvornår kan man med fordel bruge den anden. Dette modul afsluttede vi med en projektopgave. Jeg valgte sammen med en af mine medstuderende Signe, der kommer fra Bornholms biblioteker, at skrive om lånernes tilfredshed med og benyttelse af bibliotekernes selvbetjeningstilbud. Hvordan var tilfredsheden med de forskellige tilbud, var der forskel på Tårnby og Bornholm osv.

Det var en intensiv periode, hvor vi skulle skrive vores projektopgave og Signe og jeg havde mange telefonsamtaler og meget kontakt pr. e-mail, da vi jo ikke lige havde mulighed for at sætte os sammen og skrive opgave.

Men vi kom igennem og var i starten af april måned klar til at kaste os over 2. modul ”Informationssøgning og vidensorganiserede systemer I.” Dette modul var en blanding af bibliotek og arkiv.

Dette modul bestod af tre hovedelementer:

Vidensorganisering

- bibliografiske poster, hvorfor ser de ud som de gør,
- hvilke metadata (metadata er data om data – dvs. beskrivelse af de man vælger at lægge i en database, f.eks. en bog, et billede osv.), skal en bibliografisk post indeholde,
- forskellen på et værk (en afgrænset intellektuel eller kunstnerisk frembringelse) og et dokument (en repræsentation af et værk i fysik form)

Informationssøgning

- Søgetyper: verifikativ søgning <=> emnesøgning
- SAP (subject access points – søgeindgange)
- Recall og precision
- Naturligt og kontrolleret sprog

Arkiver/Museer og ABM samarbejde

- så lærte vi om muligheder for et samarbejde inden for ABM området
- Om forskellen på hvilke data vi lægger i bibliotekernes databaser i forhold til arkivernes databaser osv. – genfinding?
- Og de problemer, det giver i forhold til en fælles præsentation af data fra arkiver, biblioteker og museer på internettet.

Vi afsluttede dette modul med en caseopgave, hvor problemformuleringen var givet på forhånd (dvs. vi fik 3 spørgsmål vi skulle besvare) og i midten af maj kunne vi holde sommerferie efter et meget hektisk og også meget givende og interessant forår.

Efter sommerferien gik vi så i gang med 2. semester. Det foregik på Forvaltningshøjskolen på Frederiksberg, hvor vi skulle vælge to valgfag. Der var 6 mulige at vælge imellem – kommunikation, webkommunikation, borgerbetjenings psykologi, borgerservice og digital forvaltning, organisationsudvikling- og omstilling samt projektledelse.

På dette semester var vi delt op, da vi havde valgt forskellige valgfag og da vi startede på Forvaltningshøjskolen var det på den ene side som at starte helt forfra, da vi jo på dette modul var sammen med en masse nye mennesker. Vi blev jo koblet på nogle af de hold, de havde i forvejen. På den anden side, var det også dejligt velkendt, da der jo stadig var en masse kendte ansigter blandt ens medstuderende.

Det gav dog en ny dimension, at vi her var blandet med folk fra andre offentlige instanser – det var ikke kun biblioteksfolk. Vi kom med vidt forskellige baggrunde – og vidt forskellige forudsætninger. Det kunne man godt mærke i diskussionerne undervejs, at hvor vi på biblioteksskolen sagtens kunne sætte os ind i hinandens problemstillinger – var det straks sværere her. Men det var også en fordel – fordi vi på den måde fik et indblik i andre arbejdspladser og kunne overføre nogle af deres erfaringer til vores egen arbejdsplads.

Jeg havde valgt organisationsudvikling- og omstilling og projektledelse. Modsat 1. semester på biblioteksskolen, hvor de to moduler havde kørt lige efter hinanden kørte de to valgfag på forvaltningshøjskole sideløbende. Dvs. vi havde projektledelse hver anden mandag og

organisationsudvikling- og omstilling hver 2. tirsdag. Det betød jo så, at vi skulle læse lektier og lave opgaver til to fag samtidig, til gengæld supplerede de to fag hinanden godt, og der var enkelte steder hvor de overlappede hinanden, f.eks. vedr. motivation af grupper, og her kunne man jo med fordel inddrage erfaringer fra det ene fag til det andet.

Det var et rigtig hårdt semester. Dels var der meget at læse og dels skulle vi undervejs i forløbet skrive 2 obligatoriske opgaver pr. valgfag, dvs. 4 i alt samt 2 eksamensopgaver. Jeg ville dog ikke have undværet nogle af opgaverne. Det er jo forskelligt hvordan vi bedst lærer, og jeg har altid haft meget sværere ved at skulle læse i lærebøgerne end ved at skulle skrive opgaver. Jeg synes, at jeg lærer rigtig meget af at skulle skrive opgaver og skulle forholde mig til stoffet derigennem. På den måde bliver det mere konkret for mig og jeg kan bedre forholde mig til det, hvorimod jeg kan have svært ved at huske det jeg har læst, fordi jeg ikke altid kan holde det op mod min hverdag. Så for mig er det en fordel at skulle aflevere noget skriftligt, og de obligatoriske opgaver hjalp mig meget igennem dette semester.

Som sagt afsluttede vi hvert af disse fag med en skriftlig opgave, og i organisationsudvikling- og omstilling skulle vi desuden op til en mundtlig eksamen i vores projektopgave. Emnet for opgaverne kunne vi selv vælge, vi skulle blot have godkendt problemformuleringen af vores undervisere. Jeg valgte i projektledelse at skrive om "hvilken strategi man skal benytte sig af ved et organisatorisk forandringsprojekt" og i organisationsudvikling- og omstilling skrev jeg om "forandringsledelse".

Men også det kom vi jo igennem og i februar 2009 startede vi så på 3. semester. Dette semester byggede videre på anden del af første semester, dvs. på vidensorganisering og informationssøgning, men udover en uddybning af disse emner var vi også rundt om:

- web 2.0 teknologier – weblogs (dagbog på nettet), social tagging (hvor alle er med til at tildele emneord), wikis (mange er med til at skabe indholdet),
- ESDH – elektronisk sags- og dokumenthåndtering – og herunder også digitalisering af det offentlige
- Digitaliseringsprojekter fra forskellige museer – der er en helt anden måde at formidle på – et virtuelt museum

Dette semester afsluttede vi med en projektopgave, hvor vi kunne vælge et emne blandt de områder vi havde dækket i løbet af semesteret. Jeg valgte at skrive om Tårnby Kommunebibliotekers dokumenthåndteringssystem, og om man med fordel ville kunne skifte til et ESDH system.

Nu er vi så småt i gang med 4. og sidste semester. I dette semester skal vi skrive vores afgangsprøve, dvs. vi har ikke egentlig undervisning men har været ude på skolen en gang, hvor vi om formiddagen hørte lidt om kunsten at skrive et projekt – og om eftermiddagen fik tilknyttet en vejleder og aftalt et emne for afgangsprøvet. Afgangsprøvet skal tage udgangspunkt i det stof vi har været igennem i løbet af de tre første semestre. Ud fra hvilket emne vi vælger, får vi tildelt en vejleder som dels skal godkende vores problemformulering og dels skal vejlede os, hvis vi går i stå undervejs. Der er afsat 3 dage, hvor vi kan komme ud på skolen til vejledning, men ellers er 4. semester med selvstudie. Dvs. vi skal selv (i samarbejde med vores vejleder) indhente

litteratur, vælge metode, lave problemformulerings osv. Det bliver helt sikkert en udfordring, at holde sig selv til ilden, så det ikke ender med at jeg sidder 14 dage før opgaven skal afleveres og skal til at gå i gang.

Jeg har valgt at skrive om organisering af biblioteket i et videnssamfund – mere fast har jeg endnu ikke lagt mig, da jeg har haft dette oplæg, der lige skulle overstås først. Vi skal aflevere vores opgave i midten af december og i midten af januar skal vi til en mundtlig eksamen, der tager udgangspunkt i vores opgave – og så er vi færdige. Jeg må sige, at jeg glæder mig – meget – til at blive færdig, men det bliver også tomt, lidt trist og kedeligt ikke at skulle i skole mere. En af de ting jeg har været rigtig glad for ved denne uddannelse har været muligheden for at undersøge nogle ting, som jeg ikke ville have gjort, hvis det ikke havde været i forbindelse med en uddannelse. Jeg havde aldrig interviewet mine kollegaer om deres syn på biblioteks dokumenthåndteringssystem eller lavet en spørgeskemaundersøgelser om vores selvbetjeningsmuligheder osv. Det skal dog siges, at jeg netop i øjeblikket er ved at forberede en brugerundersøgelse sammen med to af mine kollegaer, hvor vi vil sætte fokus på vores udlån- og afleveringssystemer – og her kan jeg trække mine erfaringer og min teoretiske viden med ind i processen.

Når jeg nu står her i slutningen og forløbet og tænker tilbage, synes jeg at det sidste 1½ år er gået utrolig stærkt. Det var været utrolig inspirerende, givende, udfordrende, sjovt, hårdt, spændende og til tider også kedeligt

For at kunne komme igennem sådan et forløb er det rigtig vigtigt, at man har lysten til at gå i gang, det er vigtigt at man bliver drevet af en form for nysgerrighed og en lyst til at vide mere, at man forstår at undre sig og har lyst til selv at være med til at finde nogle svar.

Jeg har været meget privilligeret i det jeg har fået utrolig stor opbakning – dette gælder både fra min leder, fra mine kollegaer og fra min familie, der er tidspunkter hvor man ikke er helt sig selv, og det er vigtigt at omgivelserne kan se forbi det og støtter op om, at man i perioder er nødt til at bruge en del tid på skolen og måske ikke er så nærværende på sin arbejdsplads eller i hjemmet.

I min fritid går jeg bl.a. til spinning – når jeg sætter mig op på cyklen inden sådan en spinningtime kan jeg godt blive lidt overvældet og tænke – pyhaa – klarer jeg nu en hel time her, men når jeg deler det op i etaper/sange, bliver det ikke så slemt, så skal jeg bare lige igennem den næste sang og den næste sang osv. Indtil den time pludselig er gået.

Det synes jeg sagtens at man kan overføre til det at gå i gang med en diplomuddannelse, umiddelbart kan det måske være svært at overskue de næste to år med skolegang, men hvis man deler det op i moduler, opgaver osv. Bliver det meget lettere at forholde sig til, og inden man ser sig om... er de to år gået!

Når man er ved at tage en uddannelse er man desuden nødt til hele tiden at prioritere. Det er ikke nok at sige, at nu har jeg valgt at de næste to år skal det handle om uddannelse – og så er det det. Man vil være nødt til hele tiden at vælge sine prioriteter. Hvor meget energi vil jeg bruge på min uddannelse lige nu – hvad vil det så betyde i forhold til arbejde, familie, fritidsinteresser og mig selv – og er jeg villig til det. Hvis ikke må man revurdere hvor meget man er villig til at ofre p.t. Denne øvelse skal man gøre om og om igen. F.eks. er man nødt til at acceptere at man i en periode ikke får støvsuget eller at man henter pizza flere dage i træk. Eller man er nødt til at fravælge

sociale arrangementer og omvendt hvis man ikke kan holde ud at der roder eller rigtig gerne vil med til et eller andet arrangement, så må man gøre sig klart at det vil ske på bekostning af noget andet. Så egentlig handler det mest om, at man må acceptere at man ikke kan nå det hele – uanset hvor gerne man end vil – og så være bevidst om, hvad man vælger til- og fra og leve med sit valg.

Man er også nødt til at planlægge sin tid og til at strukturere sine opgaver. Hvornår passer det bedst ind i min hverdag at jeg læser lektier, laver opgaver osv. Jeg har haft gode erfaringer med at stå meget tidligt op i weekenden, så arbejder jeg nogle timer og når så resten af familien begynder at vågne, har jeg allerede fået en del fra hånden og kan hygge mig og spise morgenmad med dem. Men det er jo forskelligt fra person til person, hvornår man arbejder bedst – her er man nødt til at prøve sig frem.

Endelig er man nødt til at slippe kontrollen, det har f.eks. været nærmest en grænseoverskridende oplevelse for mig, at jeg ikke skal vide alt om emnet inden jeg møder op til undervisningen. Man skal gøre sig klart at man måske ikke forstår hvert et ord man læser – og det er ok. Når man så møder op til undervisningen bliver stoffet jo gennemgået – ikke kapitel for kapitel – men hovedtrækkene – og så har man fornøjelsen af, at kunne genkende en masse begreber fordi man har læst om dem på forhånd.

Jeg er overbevist om, at for at kunne komme helskindet igennem sådan et forløb skal man gøre sig det klart at man måske ikke behøver, at vide alt om alt helt ned i detaljen. Det er jo ikke anderledes end hvis man tænker tilbage til da man gik i folkeskole. Der er også mange ting derfra, jeg aldrig har haft brug for, og som jeg måske aldrig vil få brug for – der må man selv sortere i, hvor man vil lægge sine kræfter alt efter evner og interesse – undervejs i forløbet. Der er ingen af os, der er i stand til at yde 100 % hele tiden.

Hvad har jeg så lært igennem de sidste 1½ år:

Ja, i og med jeg har været igennem denne uddannelse har jeg lært, hvordan jeg bedst sætter mig ind i nyt stof.

Hvordan jeg tilegner mig ny viden (f.eks. gennem opgaver).

Jeg har også lært en masse om mig selv og hvor mine grænser går – samt ikke mindst fået rykket mine grænser for hvad jeg tror, at jeg kan klare – dette oplæg er et eksempel.

Jeg har med andre ord fået mange flere værktøjer i den værktøjskasse jeg slæber rundt på. Værktøjer jeg kan trække frem og bruge, når det er relevant – og værktøjer som jeg kan bygge videre på i fremtiden, hvis jeg skulle få lyst til det. F.eks. har jeg en teoretisk viden om organisationsudvikling, der giver mig meget større forståelse for de ting, der sker på min arbejdsplads – og jeg har en viden om informationssøgning som jeg både kan bruge som studerende, men som jeg også kan bruge som led i mit arbejde eller rent privat. Endelig har jeg fået et netværk i mine medstuderende som jeg kan tage med mig i fremtiden.

Alt dette er erfaringer jeg nødt vil være foruden!

Nu er mit eventyr med diplomuddannelsen så småt ved at være slut, og jeg kan ikke lade være med at tænke på, at hvis jeg ikke havde været til HK konferencen for 2 år siden, var jeg nok ikke

gået i gang. Tænk på alt det jeg var gået glip af! Jeg har været rigtig glad for at tage denne her uddannelse og kan derfor kun opfordre de af jer, der har overvejet at gå i gang med en diplomuddannelse til at kaste jer ud i det!